

D ů v o d y:

Stěžovatel vytýká souhlasným usnesením nižších soudů jediné, že vyměřily příspěvek na výživu jeho nemanželského dítěte vysoko. To však nezakládá nezákonnost, poněvadž to záviselo od volného uvážení soudu, a nebyl tím porušen žádný zákonný předpis. Podle obsahu spisů není v nich ani zmatečnosti ani neshledán v napadeném usnesení rozpor se spisy. Není tu proto žádného z důvodů § 46 odst. 2 zák. čís. 100/31 sb. z. a n. a nemohl dovolací rekurs míti úspěch.

Čís. 11333.

Dalším postupem přešla postoupená pohledávka na nového postupníka se všemi právy, i s právem domáhati se nepřipustnosti exekuce, vedené na pohledávku proti původnímu postupiteli.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1932, Rv I 1205/30.)

Žalovaný vedl exekuci zabavením a přikázáním k vybrání pohledávky Františka M-a za Okresní správní komisi. Tato pohledávka byla postoupena Františkem M-em Občanské záložně, jež ji postoupila dále Ústřední záložně. Žalobě Ústřední záložny proti vymáhajícímu věřiteli o nepřipustnost exekuce na řečenou pohledávku bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Pro aktivní oprávnění žalobkyně ke sporu jest nerozhodné, že se postupem stala věřitelkou poddlužnice. Jde o žalobu podle § 37 ex ř., kterou opírá žalobkyně o to, že jí přísluší pohledávka postupem nabytá proti Okresní správní komisi (správně zastupitelskému okresu) v R., na kterou vede žalovaný exekuci, čímž neoprávněně zasahuje do jejích práv. Postupem před touto exekucí přešla pohledávka na Občanskou záložnu v R. (§ 1392 obč. zák.), a nebyla od té doby již majetkem povinného, z něhož by se mohli hojiti jeho věřitelé. Dalším postupem tato pohledávka přešla na žalobkyni se všemi právy (§ 1394 obč. zák.), a byla tedy žalobkyně ku podání žaloby oprávněna.

Čís. 11334.

Zákaz postupu pohledávky působí i proti třetím osobám a jeví účinek i proti postupníku, jenž o něm nevěděl.

Úchylku od pojišťovací podmínky, že postoupení náhradních nároků z pojistky nemá pro pojišťovnu působnosti, jest oprávněna ujednati jen pojišťovna (centrála) sama, nikoliv její generální zastupitelství.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1932, Rv I 1637/30.)

Tomáš H. pojistil auto proti havarii u žalované pražské pojišťovny. Podle čl. 14 odst. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek žalované pojišťovny nemělo postoupení nároků z pojistky pro pojišťovnu působnost. Žalobce opravil poškozené auto Tomáše H-a a telefonoval do filiálky žalované pojišťovny v Brně, zda má auto H-ovi vydati a zda mu pojišťovna opravu zaplatí. Dostal odpověď, že pojišťovna mu opravu zaplatí a že má do pojišťovny poslati účet s prohlášením H-a, že mu tento svou pohledávku proti pojišťovně postupuje. Ježto se pojišťovna zdráhala vyplatiti mu pojištěnou sumu, odvolávajíc se na čl. 14, odst. 2 pojišťovacích podmínek, domáhal se na ní žalobce vyplacení pojistného žalobou, o niž tu jde. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Jest sice správné, že postupník nemůže postupem nabýti více práv, než měl postupitel, a, že odvolatelka má podle pojišťovacích podmínek ve čl. 14/2 odst. ustanovení: »Postoupení nebo zabavení náhradních nároků z této pojistky plynoucích nemá pro pojišťovatele působnost«. Toto ustanovení však nebrání tomu, by si osoby na pojistném případě súčastněné jinak věc osobně neujednaly, jakž se v souzeném případě stalo a bylo prvním soudem bezvadně zjištěno. Žalobce se podle tohoto ujednání zachoval, opravené auto se souhlasem brněnské filiálky Tomáši H-ovi vydal, přijal jím podepsané prohlášení, podle něhož měla žalovaná účet proplatiti žalobci, jak před tím bylo s ní telefonicky sjednáno a žádal důsledkem toho zaplacení od žalované. Přišla tím k místu změna způsobu proplacení škody z havarie na místě čl. 14/2 pojišťovacích podmínek vůlí súčastněných stran (§ 861 obč. zák.) v tom směru, že na místě pojištěnce Tomáše H-a nastoupil žalobce, a že žalovaná svými funkcionáři filiálky brněnské, jak shora dovozeno, dala svůj souhlas a dokonce dala návod, jak věc má býti provedena. Jest proto po právní stránce žalobcův nárok podle §§ 1394, 1396 obč. zák. plně odůvodněn.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolání nelze s hlediska dovolacího důvodu čís. 4 § 503 c. ř. s. upříti oprávnění. Podle článku 14. odst. 2. všeobecných pojišťovacích podmínek nemá postoupení náhradních nároků z pojistky pro pojišťovatele působnost. Zákaz postupu pohledávky působí i proti osobám třetím a jeví účinek i proti postupníku, jenž o něm nevěděl. (Viz rozhodnutí čís. 5396 a 6720 sb. n. s.). Nešlo tudíž při telefonickém jednání mezi žalobcem a generálním zastupitelstvím žalované pojišťovny v Brně o otázku, zda byl splněn požadavek, by se žalovaná pojišťovna o postupu dozvěděla, a zda postup byl sdělen pojišťovatelce, centrále v Praze, nýbrž o úchytku od pojišťovací podmínky stanovené v čl. 14 odst. 2, kteroužto úchytku jest oprávněna ujednati jen pojišťovatelka sama, centrála v Praze, nikoliv její generální zastupitelství v Brně. Kromě toho jest podle článku 5. odst. 2. všeobecných pojišťovacích podmínek ku platnosti zvláštního ujednání odchýlného od všeobecných podmínek pojišťovacích třeba p í s e m n é h o vyjádření pojišťovatelky.

Důsledkem tohoto ustanovení bylo by třeba ke změně pojišťovací podmínky čl. 14 odst. 2. písemného souhlasu centrály a pouhé telefonické jednání s generálním zastupitelstvím v Brně jest v tomto směru bezvýznamné. Že žalovaná pojišťovna, centrála v Praze, dala písemný souhlas k této změně, nebylo tvrzeno, tím méně dokázáno. S tohoto právního hlediska není žalobní nárok po právu.

Čís. 11335.

Pro právní jednání, jež jsou obchodem, neplatí předpis § 1 e) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., požadující pro právní jednání slepců formu notářského spisu.

Za zákony pozměňující nebo doplňující zákon obchodní lze považovat jen zvláštní normy obchodněprávní, nikoli však předpisy obecného práva občanského.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1932, Rv I 1843/30.)

Žalující firma domáhala se na manželích Antonínu a Marii W-ových, by byli uznáni povinnými zaplatiti jí rukou společnou a nerozdílnou 30.000 Kč tvrdíc, že se žalovaní zaručili jako rukojmí a plátcí za pohledávku žalující firmy za manžely T-ovými. Žalovaný Antonín W. namítl proti žalobě: Rukojemské prohlášení v dopisu ze dne 17. listopadu 1927 není pro něho vůbec závazné, neboť schází písemná forma prohlášení prv žalované strany, poněvadž listina byla podepsána jen manželkou žalovaného Marií W-ovou s dodatkem »za Antonína W-a«. Avšak ani kdyby byl žalovaný podepsal rukojemské prohlášení osobně, nebyla by tím zjednána závaznost tohoto prohlášení, poněvadž Antonín W. jest od narození úplně slepý a k platnosti rukojemské smlouvy jest třeba podle zákona ze dne 25. června 1871 čís. 76 ř. zák. formy notářského spisu. *P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e* žalobu proti Antonínu W-ovi zamítl, žalobě proti Marii W-ové vyhověl. V onom směru uvedl v d ů v o d e c h: Žalující straně jest přisvědčiti v tom, že na její straně nejen právní jednání, které bylo základem rukojemství, nýbrž i rukojemskou smlouvu samu jest považovati za obchod ve smyslu čl. 273 a 274 a že podle čl. 277 obch. zák. při právním jednání, které jest na straně jednoho z obou smluvníků obchodem, jest použití ustanovení IV. knihy, tedy zvláště ustanovení čl. 317 obch. zák. na oba smluvníky stejně. Podle čl. 317 obch. zák. není platnost smluv podmíněna písemnou formou, ani jinými formalitami. Jest tudíž správné, že všeobecné ustanovení § 1346 druhý odstavec obč. zák. o písemné formě rukojemských prohlášení nelze použití na rukojemská prohlášení obchodně právní a že čl. 317 obch. zák. ustanovená bezformálnost smluv pro obchody podle obch. zák. nebyla zrušena ustanovením § 97 třetí dílčí novely k obč. zák. Avšak od písemné formy jakožto požadavku formálního, jehož zachování má poskytnouti zvýšenou záruku vážnosti vůle stran